

historisk Fremstilling af, hvordan det Forhold, som jeg har til Hensigt at udvikle, er opstaaet. Jeg er nødt til at gaa tilbage lige til 1860, og jeg gør mig ikke derved skyldig i noget Tankepring, idet det i det væsentlige er de samme Personer, der drejede sig om den Gang, som ogsaa i dette Døjlit ere Medspiller i dette Drama, kan jeg kalde det. I 1860 havde man indrettet en Statskontrol med de private Jærnbaner, i Spidsen for hvilken man havde en Chef, der havde forskellig Kontrol-Ingeniører under sig. Disse Folk vare overmaade flet lønede, og af Hensyn hertil udviklede der sig den Trafik, vistnok mere eller mindre med Indenrigsministerens Samtykke, at Kontrolchefen havde Ret til at give sig af med de private Baneanlæg, der den Gang begyndte at komme frem, i den Form, at han understøttede dem med Projekter, med Kontrol, Tegninger, Overslag og andet jaadant, altsammen mod et Honorar. Dette tog ganske særlig Fart i Begyndelsen af 70erne, da de private Anlæg blev meget almindelige, da de bedre Tider hurtigt og talrigt udviklede disse Anlæg. Det var ganske sikkert en Glidbane, man herved kom ind paa, en Glidbane, der er fortsat ned til vore Tider med en enkelt Standsning i Løbet af en Arrække, efter som Rigsdagen kom til at stride ind. Forholdet bestod deri, at Overingeniøren foruden at projektere de private Baneanlæg for dem, der søgte Koncession paa dem — for hvilket han modtog det første Honorar — senere, naar Koncessionen var givet, overtog Stillingen som kontrolførende for Koncessionshaverne over for den Mand, Generalentreprenøren, der byggede Banerne, for hvilken Tjeneste han fik et andet og bedre Honorar til Trods for, at Stillingen var en ren Sinecure, efter som han paa Embedsvegne skulde føre den samme Kontrol med det samme Anlæg. Men ikke nok hermed; han overtog ogsaa Stillingen som teknisk Konsulent for Generalentreprenøren for Jærnbanernes Bygning, jaaledes at han for ham udfærdigede Overslag, Tegninger, Konstruktioner og Beregninger; for dette fik han det bedste Honorar. Saa skulde han endda paa Embedsvegne vaage over dette Forhold ved dets Udførelse i Marken. Naar han i denne meget kombinerede Stilling endda har kun-

net gøre Ret og Skel til alle Sider saa godt, som han har kunnet, fortjener han al Anerkendelse, thi det maa jo erindres, at Interesserne i disse Forhold staa i høj Grad over for hinanden. Generalentreprenøren, som skal udføre Jærnbaneanlægget, har sin Interesse i at gøre alt saa billigt som muligt og styde det mest mulige i Retning af Genvej. Koncessionshaveren har paa sin Side sin Interesse i at faa alt saa godt som muligt, og Staten har i særlig Grad sin Interesse i, at alt bliver i alt fald normalt og godt udført, og det gør ikke Forholdene heldigere eller mindre præfære, at det Honorar, Generalentreprenøren betaler for sin Del af Overingeniørens Arbejde, langt er det største Honorar. Selvfølgelig er Faren for, at vedkommende Embedsmand kommer til at forfordele den sælles Interesse til Fordel for Generalentreprenørens Fordringer om, at alt skal være saa billigt som muligt, ikke ringe under disse Forhold. Saaledes kunde det ikke blive ved at gaa i Vængden, det maatte falde i Djnene, og det faldt i Djnene. Folketinget anmeldte derom en Interpellation, og den blev gennemført. Der var en stor Debat derom, som endte med en utvivlsom Misbilligelse, og Resultatet blev, at Ministeren tilbød at trække i Vand og afvile dette Forhold, som Folketinget havde stemplet som uverdigt for Embedsstillingen og paa anden lignende Maade. Man trak virkelig i Vand. Jer tror at kunne sige, at Forholdet siden den Tid, indtil der skete en Hovedforandring i 1889, har været nogenlunde frit for i alt Fald de værste Pletter.

Men i 1889 døde den daværende Generaldirektør Holst, og Overingeniør Tegner blev hans Efterfølger, og det paa de Konditioner fra Ministeriets Side, at Generaldirektøren foruden at oppebære Gage som Generaldirektør ogsaa fik Lov til formelt at beholde sin Stilling som Overingeniør for reelt at kunne nyde Overingeniørens Gage. Det er selvfølgelig et aldeles urimeligt og ubelidt Forhold. Det havde været langt foreftere og det eneste mulige — kan jeg sige — at man havde tilbød vedkommende udmærkede Mand en Gage, som svarede til hans Stillings Vigtighed, og en Gage, som ikke derfor i nogen Henseende vilde have forekommet strigende i Sammenligning med Gagerne ved lignende Bestillinger, efter som